

Markedsblikk Januar 2023

Store prisfall frem til nyttår

2022 endte med et stort prisfall på tvers av markedene, ikke minst har strøm- og gassprisene falt drastisk på grunn av mildt vintervær.

Været: Mildt vintervær ved årsskiftet

Systemkontraktene:

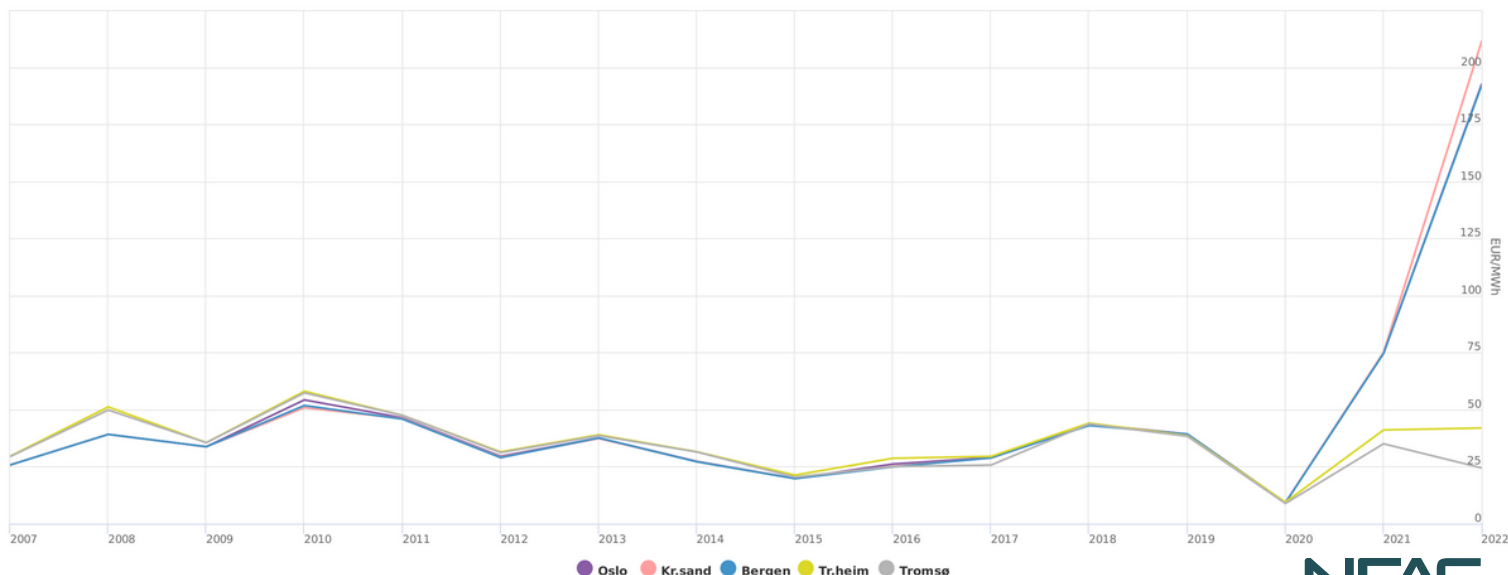
Etter en ellers relativt kald start på desember endres værbildet i Norden i andre halvdel av måneden. Mildt, vindfullt og vått vær dominerte, og dette ble avgjørende for det store prisfallet vi har sett i markedene. Underskuddet i den nordiske hydrobalansen har blitt merkbart mindre, og produksjonen fra vindmøllene har vært høyere enn vanlig

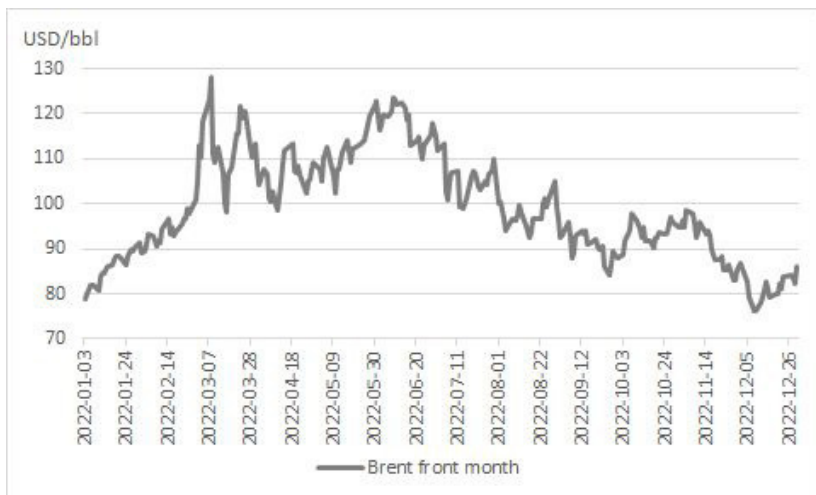
Stort prisfall i den korte enden av kurven

Den korte kurven: Det er tydelig at panikken på tvers av de europeiske energimarkedene har lagt seg, og prisene har falt i takt med at frykten for en uhåndterlig forsynings situasjon i vinter har blitt mindre. Prisene har falt i både råvaremarkeder, CO₂- og strømmarkeder over hele Europa, og vi har også opplevd store fall i Norden. Det er spesielt det milde vinterværet og de velfylte gasslagrene som har sendt prisene nedover. Dermed falt den kommende kvartalskontrakten, Q2-23, med hele 60 % i løpet av desember og avsluttet måneden med en pris på 99,00 EUR/MWh.

Den lange kurven: Årskontraktene på terminmarkedet har også falt i pris, selv om variasjonene her som så ofte før var noe mindre enn på måneds- og kvartalskontraktene. Systemkontrakten for 2024 avsluttet året med en pris på 83,25 EUR/MWh, et fall på ca. 15 % i desember, og også kontraktene for de påfølgende årene har falt. I tillegg til et kraftig fall i gassmarkedet har også kullmarkedet hatt en nedadgående tendens, og frykten for konsekvensene av krigen i Ukraina for den europeiske energiforsyningen har avtatt.

Utviklingen i områdeprisene i øre / kWh

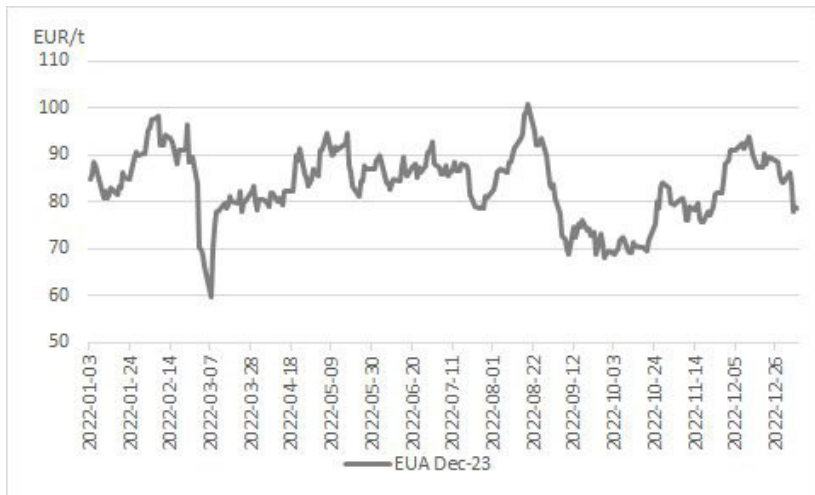

Olje: Etter nok en volatil måned endte den internasjonale oljeprisen i slutten av desember omtrent der den var da måneden startet. OPEC-landene og Russland fortsetter sin produksjonsstrategi til tross for prisfallene utover høsten, og spørsmålet nå er hvor langt prisene vil falle før vi får en endring. Ved utgangen av 2022 var prisen på et fat Brent-olje ca. 85 dollar, marginalt lavere enn ved inngangen til desember. Nervøsiteten i markedet er fortsatt stor på grunn av frykten for en ny global resesjon og fortsatt usikkerhet om Kina vil lempe på landets strenge koronavirusrestriksjoner.

Gass: Gjennom hele 2022 var gassmarkedet det store fokuspunktet på tvers av de europeiske energimarkedene, og også i desember var gass i sentrum. Mildt og vindfullt vintervær i store deler av Europa, samt velfylte gasslagre over hele kontinentet, har ført til at gassprisene har stupt. Både dagspriser og terminkontrakter har falt, og på Europas ledende gassbørs, nederlandske TTF, ligger kontrakten for gass til levering i februar nå på ca. 75 EUR/MWh. Vi fikk nesten en halvering av prisen i desember, og samtidig det laveste nivået siden krigen i Ukraina brøt ut i februar i fjor.

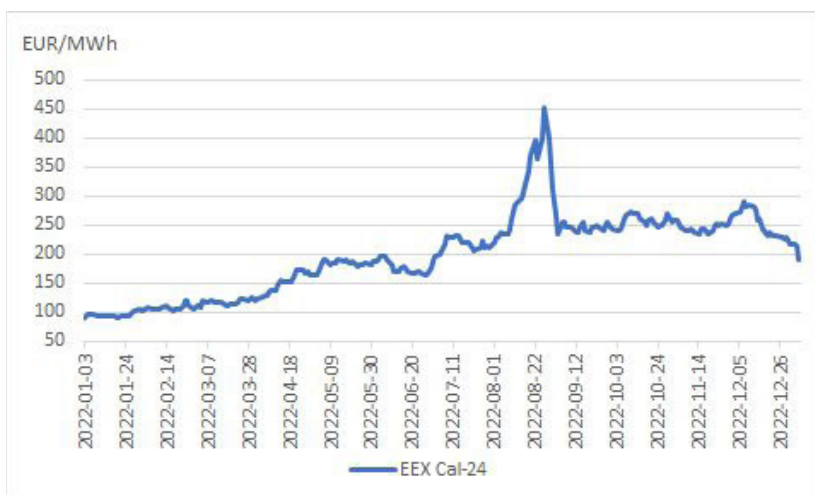
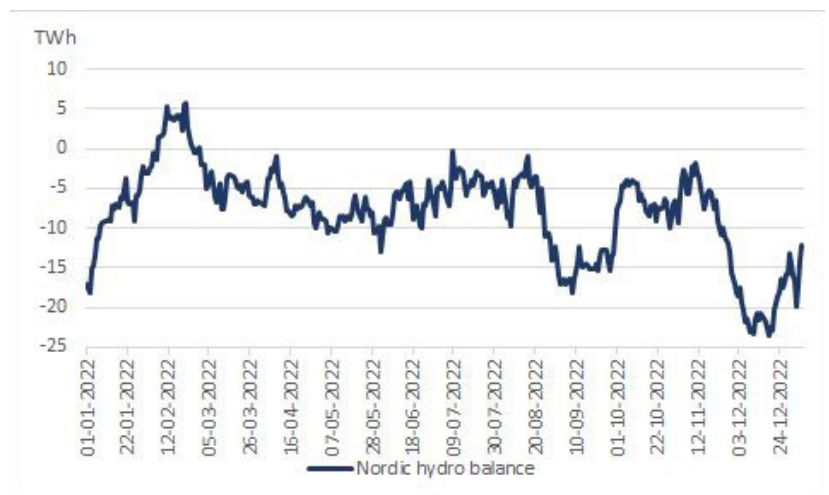

Kull: Det europeiske kullmarkedet har – akkurat som gassmarkedet – opplevd et kraftig prisfall i desember. Det milde vinterværet, og prognoser som indikerer at januar blir mild og vindfull i Europa, har ført til en sterkt nedadgående tendens i markedet. Til tross for EUs beslutning om å boikotte russisk kull, er de europeiske kullterminalene ekstremt velfylte, og samtidig er importen fra blant annet Colombia og Sør-Afrika relativt stabil. Prisen på et tonn kull til levering neste år falt i desember med hele 90 dollar, tilsvarende nesten 35 %, og avsluttet måneden til en pris på ca. 185 dollar.

CO2: Fokuset i det europeiske CO2-kvotemarked har i stor grad vært på EU i desember, der EU-parlamentet ble enige om en ny reform av markedet som skal sikre at EU er bedre rustet til å møte de ambisiøse klimamålene som de godkjente tidligere på året. Markedet ble imidlertid ikke overbevist av den nye reformen, og prisene endte stort sett med å følge råvaremarkedene nedover gjennom måneden. På årets siste handelsdag stengte benchmarkkontrakten, EUA-Des 23, til en pris på ca. 84 EUR/MWh, et fall på litt over 5 % i desember. Januar har åpnet med ytterligere prisfall.

Hydrologi: Den nordiske hydrobalansen har ligget i et stort underskudd store deler av året, noe som har bidratt til de store prishoppene vi opplevde spesielt i sommer og tidlig på høsten. En kald start på desember førte til at underskuddet økte ytterligere, men deretter ble merkbart redusert igjen frem mot nyttår på grunn av mildere og våtere værforhold. Prognosene peker også på at januar gjennomgående vil være preget av lavtrykksvær, uten noe særlig kulde, og dermed ser bedringen i hydrobalansen ut til å fortsette. Analysebyrået PointCarbon regner med at balansens underskudd vil ha krympet til -12 TWh i midten av januar.

Tyskland: Med de store prisfallene på både gass-, kull- og CO2-markedene i tankene, er det neppe noen stor overraskelse at også de tyske strømprisene har falt drastisk i desember. 2024-kontrakten på det tyske markedet falt med 20 %, fra 268 EUR/MWh til 215 EUR/MWh i løpet av måneden, og de kraftige prisfallene fortsetter i begynnelsen av januar. Tyskland var et av landene som ble hardest rammet da prisstigningene toppet seg i sommer, fordi landet i så stor grad er avhengig av russisk gass, og derfor faller prisene også svært kraftig nå som panikken har avtatt. De store prisfallene har også hatt den effekten at EPAD-ene i Danmark har falt i desember.

Konklusjonen.

Den korte kurven: Det er ingen tvil om at været fortsatt vil være et viktig tema i markedene i januar, da det vil være av avgjørende betydning i den situasjonen vi er i akkurat nå. De kraftige prisfallene på tvers av både strøm og råvaremarkedene i desember ble også utløst av mildt vintervær. Med så godt som ingen leveranser av verken gass, kull eller olje fra Russland til Europa, er det viktig å ha kontroll på forbruket og hvor mye det tæres på lagrene som ble fylt opp før vinteren.

De store prisfallene den siste måneden betyr selvsagt at nedsiden av markedet har avtatt noe, men det bør fortsatt være rom for ytterligere prisfall på de nærmeste kontraktene på terminmarkedet. Forsyningssituasjonen ser, tatt i betraktning de høye lagertallene for både kull og gass, utmerket ut for de kommende månedene. Den store usikkerheten er fortsatt knyttet til hvor stor produksjon vi kan forvente fra de nordiske kjernekraftverkene, men til tross for dette tror vi på fallende priser i den korte enden av markedet i januar.

Den lange kurven: Selv om markedene tar et lettelsens sukk akkurat nå og prisene stuper, er det fortsatt mange usikkerhetsfaktorer å ta hensyn til. Det forutsettes blant annet at EUs forhold til Russland vil vende tilbake til en form for normalitet i årene som kommer, og at russisk olje, kull og ikke minst gass sendes vestover til Europa igjen. Denne usikkerheten preger årskontraktene på markedet, hvor både 2024- og 2025-kontraktene ikke har falt like mye som måneds- og kvartalskontraktene i desember.

Selv om værbildet også kan påvirke årskontraktene, og spesielt hvis hydrobalansen opplever en merkbar forbedring, vil markedet være på forsiktig så lenge krigen i Ukraina pågår og til og med ser ut til å eskalere ytterligere måned for måned. Når det gjelder årskontraktene tror vi mest på en nøytral utvikling eller muligens et lite fall i januar, der vi også skal følge med på om EU kommer med nye initiativ som potensielt kan endre dynamikken i markedene fremover.

Prisprognosen fremover

Periode (kvartal/år)	Prisprognose i øre/kWh
Q2-23	73,62
Q3-23	71,03
Q4-23	77,4
2023	72,21
2024	73,92
2025	80,34
2026	87,03

De aller verste krise-scenariene ser ikke ut til å slå til. Energimarkedene priser inn stadig lavere priser for fremtiden. Forventningen til strømprisen for f.eks. februar har mer enn halvert seg på en måned. En mildere vinter enn fryktet, er én av årsakene til at aktørene har hatt en fallende prisforventning for fremtiden. Milde temperaturer over normalen har gjort at de europeiske gasslagrene fikk fylt seg godt opp i forkant av vinteren.

Milde temperaturer, mye vind og nedbør gjorde også at vannmagasinene i Norge fylte seg godt opp rett i forkant av vinteren også. Gode lagre av både vann og gass reduserer risikoen for å måtte rasjonere energi. Dermed har markedsaktørene kunnet senke skuldrene, og prisen har rast ned.

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS

Hold øye med.

1.

Vinterværet: Slik værutsiktene ser ut akkurat nå, vil januar i Norden være mer preget av mildt, vått og vindfullt høstvær enn av vinterkulde. Disse prognosene har allerede bidratt til kraftige prisfall, men markedet vil fortsatt ha fokus på værutsiktene. Ethvert tegn på at det høytrykkspregede vinterværet kommer tilbake vil bli registrert av markedsaktørene og kan føre til prisstigninger.

2.

Kjernekraftverkene: Ved inngangen til 2023 er det fortsatt store spørsmålstegn til flere av de nordiske kjernekraftreaktorene. Olkiluoto 3 i Finland kom aldri i drift i 2022, og det nye året åpner også med en langvarig nedstengning av Ringhals 4 i Sverige. Markedene følger med på når reaktorene er tilbake i drift og om det potensielt er nye produksjonsstanser på gang.

Kjernekraft.

Det ble heller ingen oppstart av Olkiluoto 3-reaktoren i Finland i desember. Den gode nyheten er at testproduksjonen for reaktoren nærmer seg full kapasitet, men operatørene av anlegget har inntil videre utsatt den kommersielle oppstarten av reaktoren til 8. mars i år. Etter mange år med utsettelse har ikke markedene noen tro på oppstart av reaktoren den 8. mars heller, og de vil derfor følge nøye med på om den virkelig kommer til å testprodusere på full kapasitet i de kommende vintermånedene.

Desember var preget av flere produksjonsstanser i Sverige, der både Oskarshamn 3- og Ringhals 4-reaktoren ble tatt ut av drift på grunn av ekstraordinært vedlikeholdsarbeid. Dette førte til at spotprisene i Sør-Sverige steg kraftig, og problemene påvirket også prisene i resten av Norden. Oskarshamn 3 kom tilbake kort tid før jul, men Ringhals 4 forventes ikke å være tilbake i drift før i slutten av februar.

Godt nytt år!

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS